

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Češkoslovaška vlada je sprejela „angleški načrt“ brez pridržkov.

Pariz i London sta čakala odgovor. Pretrgani razgovori med Chamberlainom i Hitlerom so se končali.

Češkoslovaška vlada je 20. sept. ob 6 vori večer po mučnih sejah i posvetitvanjih na poslani „angleški načrt“, ki podlaga odcepitvev sudetskih pokrajin od države brez glasovanja, odgovorila z notov, ki je bila poslana vladi v Parizi i Londoni. V noti se je češkoslovaška vlada izrazila, da „angleški načrt“ v načeli sprime, načrt pa naj služi samo za nadalna pogajanja v dozdašnjem duhi popustljivosti i miro-ljubnosti i je v te namen tudi izrazila željo po novih informacijah i pojasnilih k nešternim točkam „angleškoga načrta“. Nota je bila zročena angleškomi i francoskomi poslanki v Pragi za njihove vlade.

V pričakovanji, da bo trbelo ponoči k noti kaj dodati ali jo podpreti, — z večih strani se je že večkrat povdarjalo, da trbe delati hitro — je predsednik republike dr. Beneš odredil, naj vsi člani vlade ponoči ostanejo na svojih stanovanjih, da je bo mogoče v najkrajšem časi pozvati k posvetitvanjom.

Še isti večer pa sta francoski i angleški poslanik v imeni svojih vlad sporočila, da francoska i angleška vlada češkoslovaško noto smatrata kak odklonitev predloženoga „angleškoga načrta“ i da toj noti pripisujeta zavlačivne namere. Zednim sta pa poslanika sporočila, da Češkoslovaška ne more računati na nikšo pomoč od strani Francije ali Anglije več, če načrta ne sprejme takšega, kakši je bio predložen.

Na ponovna pitanja češkoslovaške vlade, naslovljena na francosko i sovjetsko vlado, ali ta v primeri oboroženoga napada more pričakovati od njih oboroženo pomoč po vojaških pogodbah i zavezništvi, pa je že tekom dneva prišeo odgovor iz Moskve, da sovjetsks Rusija z armadov ne more dati nikše pomoči, če bi kaj pomagala, bi bilo to samo z materijalom, iz Pariza pa sploh ne bilo nikšega odgovora.

Zavolo vsega toga je dr. Beneš ponoči znova pozvao člane vlade na sejo, ki je trpela do zajtra.

Odločilna seja.

21. sept. ob 5. popoldne je praška vlada izročila svoj odgovor zednim francoskomi i angleškomi poslanki.

Te odgovor obsega izjavo češkoslovaške vlade, da sprejema angleške i francoske predloge i to brez zadržka. Po tom je češka vlada odstopila i general Sirovy je sestavo novo vojaško vlado, ki de držala mir i red v državi.

Celi 21. sept. je poteko v silnom nasprotitvanji vesti o tom, ali je češkoslovaška vlada že odgovorila na francosko-angleško noto i kak je odgovorila. Vlada je na Hradčanih zasedala vso noč i zadnja seja vlade se je končala ob 6. vori zajtra. Malo za tem se je sestano odbor dvajsetih, to je odbor članov političnoga odbora ministrov i voditelov vladnih strank. Pravili so, da bo te odbor na toj seji sestavo odgovor češkoslovaške vlade.

Zajtra ob 2.15 je dr. Beneš sprijal francoskoga i angleškoga poslanika v Pragi, ki sta njemi svetivala, naj sprime načrt tak, kak je bio predložen, i to hitro.

Kda sta francoski i angleški poslanik ob 3.30 odišla, je bila pozvana seja političnoga odbora ministrov, ki se je ob 6 zajtra razširila v popolno sejo vlade.

Ob 9. dopoldne je francoski poslanik v Pragi Delacroix obis-

kao predsednika češkoslovaške republike dr. Beneša, da iz njegovih rok sprime pismeni odgovor češkoslovaške vlade.

Malo zatem nekaj ob pol 10. je urad „Havaš“ tudi že javo kak izredno nujno vest, da je češkoslovaška vlada sprejela načrt zapadnih dveh velesil. Vse radijske postaje so ponovile to vest v svojih podnešnjih oddajah, Češki obvestilni urad ČTK pa je malo zatem izjavo, da ta vest ne točna, ar odgovor še ne bio izročeni. Zednim se je v Pragi zvedilo, da težave neso več v tom, ali se naj načrt sprime ali ne, nego v nekšoj podrobnosti toga načrta. Najbrž je šlo za poroštva nove češkoslovaške meje.

Ves te čas je vlada stalno zasedala skupno z voditeli strank. Težave so morale biti jako velike, ar sta ob 2 popoldne francoski i angleški poslanik znova intervernirala i to že štirti v 24 vórah. Tokrat so obema diplomatoma izjavili, da bo odgovor izročeni večer.

Večer pa je češki radio objavo, da je češkoslovaška vlada v celoti sprejela angleški i francoski načrt. Napovedovalec je izjavo, da se je češkoslovaška vlada zama trüdila, da bi zadevo spravila pred mednarodno razsodišče. Francija i Anglija sta najmre jasno povedali, da se neščeta vojskuvati.

Češka vojska se potegnola nazaj z sudetskih pokrajin.

Kak je vlada sprejeli angleški načrt, se je začela češka vojska premikati iz nemških pokrajin. Beži tudi češko prebivalstvo, ar se boji osvete Nemcov.

V Pragi manifestacije.

Do stojezero ljudi je manifestiralo v Pragi i zahtevalo orožje proti Nemcom. Vlada poziva na mir.

Sv. Oča odredili molitve za mir

V nevarnosti boja so sv. Oča odredili molitve za mir. Kristuš, vladar mirü, naj da zburkanoi sveti na prošnja Kraljice mirü blaženi mir.

Velike manifestacije v Pešti.

Do 250 jezer ljudi se je zbralo v Pešti i zahtevalo, da se v Češkoj živočim Madjarom da pravica samoodločbe, naj sami povejo, kama ščejo spadati. Madjarska vlada je prepovedala češkim ladjam vožnjo po Donavi, ar se boji tifusa. Zrok je pa gotovo bole politični.

V Godesbergi se odloči usoda Europe.

Angleški min. predsednik Chamberlain se je sestao z Hitlerom v Godesbergi, gde določita meje Češke i z ednim rešita ostala pitanja Srednje Europe.

Pogajanja v Godesbergi so ne razbita.

Angleški min. predsednik Chamberlain je obiskao Hitlera v Godesbergi, da si dogovorita, v kakšo formo se naj odstopi nemški del Češke Nemčiji. Chamberlain je predlagao, ka po dogovori lejko nemška vojska brez boja vkoraka v to zemlo. Hitler v to ne privolo, on zahteva, da se v 8 dnevaj mora to ozemle zasesti. Nazadnje je Chamberlain privolo, da do 16 km. širine sme Hitler zasesti češke nemške kraje.

Rusija grozi Polskoj.

Rusija ma nenapadalno pogodbo z Polskov. V toj pogodbi se pravi, da ta ne veže te, če bi štera pogodbeni stranka začela zbirati vojsko brez znanja druge.

Ar Polska zbira svojo vojsko na češkoj meji, Rusija grozi, da pogodbo odpove. Polska vlada je Rusiji odgovorila, da ona za obrambo svoje države sme zbirati vojsko. — A meje Polske proti Češkoj pa ne so v nikšoj nevarnosti.

Vsako pošteno srce je za pravice Čehov.

Junaški češki narod se smili vsakomi poštenomi človeki. On jedini je vüpaio Nemci proti-

stati, čeravno je v nevarnosti, da se ščista vniči. Francozki poslanik na Češkom je odložo svojo čast i je stopo v češko vojsko kak prostovolec. Celi svet občüdüje junaštvo Čehov. Molimo, da zmaga pravica i po njej mir, da se reši svet boja, ki bi vničo celo Europo.

Češka je mobilizirala; ostale države pripravlene; je še vüpanje za mir. — Italija mobilizira.

Po proslavi 25 letnice.

Anglež je hvalo vučenost svojih i je pravo:

„Naš narod je prvi na sveti. Mi pišemo „All right“ i prinasi vsaki veški pastir zna, da to telko pomeni, da „Ol rajt“.

Francoz je brano svoje: „Mi pišemo „Bordeaux“ i že 6 letno dete zna, ka to pomeni „Bordo“.

Poslušša prepirlivce naš Janez iz Kranjske dežele, modro pokima i se oglosi:

„Slovenci smo prvi narod na sveti. Mi pišemo „lonec“, čemo pa — „pisker“.

V to nedužno šalo je skrita velka življenjska modrost. Dostokrat napišemo (pa tudi povemo!) kaj takšega, ka se doma inaiči čte i razmi, kak četüdi samo nikelko stopajov za domačim plotom. Pravili (i pisali) smo: proslava 25 letnice „Novin“.

Prek domačega plota bi pravili: že 25 let izhaja eden list, „Novine“ po imeni, — uredniki se je štelo male proslave, zato je zbrao svoje prijatele i napravio proslavo. Dnes majo 25 letnico „Novine“, vütro šteti drugi list, ka je svet itak takši, kak je bio večeraj, ali če je slabši, ne po krivdi, pa tudi ne po zasluženji 25 letnice.

Doma ma i je mela ta proslava inaičen pomen. Pisali smo i pravili 25 letnica „Novin“, mislili smo pa na mlado rast 100.000 düš broječega naroda, šteromi je pred 25 leti pripravio grob ne vsikdar neprijazen tihinec.

Dvajsetpetletnico „Novin“ bodo pravilno razmili samo tisti, šteti znajo, kak neizmerno duga bi morala biti pot — od vogrške Alsöldende, do slovenske Lendave, od vogrškega Muraszombata, do slovenske Sobote — brez „Novin“ i brez tiste lübezni, modrosti i dela, šteta je rodilo 25 letnikov toga domačoga narodnoga glasila. Alsöldenda i Muraszombat pomenita izkopan grob, Lendava i Sobota sta prelepa zibelka, v šteroj se razvija mlado življenje, mladi — v istini slovenski narod.

Na črensovskoj proslavi je vučena gospoda lepo razlagala, kaj je dobila Slovenska krajina od Jugoslavije, za šteto so delale i delajo tudi dnes naše „Novine“. Pozabili so pa povedati, ka je

pod varnov sencov „Novin“ zraseo mladenc, šteroga ne razmijo, i bojim se — ešče dugo ne bodo razmili tisti, šterim se špajsko vidi, ka pišemo „lonec“, čemo pa „pisker“. . . . To nerazumevanje nam je samo v čast, ar telko pomeni, ka smo zrasli v neverjetno višino. To, kaj je naš narod dosegeo v zadnjih 25 letih, je edinstveno v zgodovini i to zna ceniti samo on, što pozna strašansko dugo pot od „Muraszombote“ do Murske Sobote, posebno pa brzino, s šterov je to pot prehodila Slovenska krajina. Tüdi doma se ne zavedajo vsi (to pravim v opravičilo prečanom!) — napravlene poti i dosežene brzine. Ništérni iščejo „narodno zavednost“ iz nekdašnje „hej slovenske“ dobe, se bridko pritožavajo, da je ne morejo svorit, ne vidijo pa, da naš narod leto za letom jezere svojih najboljih sinov i hčer pošila v najbole napredne države, lüdi, šteti (i štete) majo od drobroga Boga vüja i oči! Naš narod ma šolo, štete nema i ne bo meo niti eden kotichek slovenske zemle (nekaj malo spodobnoga bi more biti lejko pokazali Ribničani i Kočevari) — zato i samo zato se težko razmijo, — kak se je trdilo, opravičeno, ali neopravičeno, — Slovenci te i onkraj Müre. Gospodom, šteti bi dnes radi zbüdili „narodno zavedst“ našim, bi morali povedati, ka je ta zavedst prestala preizkušnjo v popovratnih letaj i se je razvila dosta — dosta korakov naprej. Dete vidi v novoj obleki nekaj novoga, lepoga, odrasčenomi človeki je več varstvo telovnoga zdravja. Slovenska krajina je bila 1919 leta — skoro brez prehoda sama narodna zavedna, dnes, šolana v naprednoj tujini, žele viditi za narodnov zavednostjov tudi vsebino: vse pogoje za lepo vredenoga, kristjana i človeka vrednoga življenja.

Naš narod milijone i milijone prinaša leto za letom v svojo lübenlo domovino i bi rad vido, da je blagoslovljeno trpljenje v tujini. Od te strani morejo gledati vsi na naš svet, v tom pravci žele delo naš človek od svojih prijatelov, — tudi od „Novin“.

Peter Domačin.

Domovinska lübezen.

Tabor 20 letnice 11. sept. v Črensovci je dokazao vernost našega lüdstva do svoje skupne Jugošlovanske domovine i postavlo na laž vse one, ki so nas denuncerali kak nevarne protidržavne elemente.

Našemi lüdstvi se večkrat v oči meče, da ne zadosti narodno zavedno i da ne lübi v zadostnoj meri svoje domovine. Pa zakaj to hüdobno podtikanje i neupravičeno vočimetanje? Ka ščejo ti lüdje, ki nas stalno sodijo z nekšov narodnov nezavednostjov, ka naj bi mi delali, da bi bili pred njihovimi oči bole narodno zavedni? Največ vzroka, da se našemi lüdstvi v oči meče narodna nezavednost, je v tom, da je naše lüdstvo ešče hvala Bogi

verno i vdano Bogi i na prvo mesto postavla Boga i svojo katoličansko vero, zato, ka je osvedočen, da vera i narodnost nemreta priti v nasprotje, nego da je v vsakom primeri mogoče ostati veren svojem narodi, svojoj državi i svojem Bogi i svojoj veri. Oni, ki nam očitajo nekšo narodno nezavednost, pa ščejo, da bi mi gojili v naših srcaj i düšaj poganski pretirani nacionalizem i rasizem, ki postavla narod i razne voditele za svoje najvišije merilo, i da je po božansko časti. Naše lüdstvo je narodno zavedno i lübi svojo skupno Jugoslovansko domovino iz vsega srca i do svojega naroda i države spunjava vse düžnosti ne zato, ar so vezane s

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2.50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano i med tekstom vsaka reč 2 D., mali oglasi dö 10 reči 5 Din., viševsaka reč 1.50 Din.

strogostjov zakona, nego ar njemi tak narekuje njegova lubezen do skupne domovine. Da se pa ne-izpostavlja i ne širokovuisti s poganskim nacionalizmom i njega pretiranim božanskim češčenjem, nam s tem nemre nišče v oči metati, da smo ne narodno zavredni. Z božanskim češčenjem so častili i častijo samo pogani svojo narodnost i postavljajo svoje države nad vse vrednote, na jakost i milost pa so pozabili i pozabljajo i tak so zginoli i zginajo nečastno s površja zemle. Tem poganskim narodom je nacionalnost bila najvišje merilo za zemelske vrednote, vse drugo je zanje ne pomenilo nikaj. Nam kak kristjanom pomeni narodnost vno go več, kak da bi pa klečeč plazili za pretiranim poganskim kultom kak to ščejo neštorni gospeki. Nam naš osnovni katoličanski čit to zabranjuje, zato ka za narodnostjov vidimo šče druge višje vrednosti.

S pogledom na večnost i namen človeka, je narodnost visoka, velika zemelska človeča vrednota, vendar pa je minliva. Kak katoličanci pa cenimo no-trašnje vrednost življenja po večnom, neminljivom življenji, v štero verjemo. Se razmi, što neverje v večno življenje, se zaganja i oprijemle nacionalnoga kulta, da bi s svojim kratkim življenjem (večnosti za njega nega) na vitez poveličao sebe i svoj narod konči za nekaj let. Naša katoličanska vera nam ne dopušča, da bi postavili i gledali svoj najvišji cio v narodi, nego da v določenom narodi, ki spada po krvi i jeziki v edno skupnost, vršimo svoje naloge i se pripravljamo z zdajšnjega v večno življenje. Večno naj žive naš narod pri Bogi, ki je večni žitek. Te je največji cio i največja lubezen.

Naše narodno čustvovanje je vekše, kak si što predstavlja i naj nikoga nemoti, če je naše ljudstvo ne tak kričavo kak bi to želeli oni, ki nam mečejo polena pod noge z narodnov nezavednostjov. Naša narodna zavest je trdna, bole trdna, kak onih kričavčov, šteri se s svojim nacionalizmom javno bijejo po prsaj.

Nedela

po Risalaj sedemnajseta.

Evangelium (Mataj 17.) Tisti čas pristopili so k Jezusi Farizeuške i pitao, ga je eden med njimi vučiteo pravde, skušavajoči njega: Mešter, štera je ta velika zapoved vu pravdi? Veli njemi Jezus: Lübi Gospodna Boga tvojeja z celoga srca tvojeja i z cele duše tvoje i cele pameti tvoje. Eta je največša i prva zapoved. Ta druga je pa prisposodna k etoj: Lübi bližnjega tvojeja, liki samoga tebe. Vu etivi dvej zapovedaj visi vsa pravda i pro-rocke. Vkučup spravlene pa farizeuše pitao je Jezus govoreči: ka se vam vidi od Kristuša? Čida Sin je? Pravijo njemi: Davidov. Veli njim: kakda ga tak David vu Dühi zove za Gospoda, govoreči: pravo je Gospod Gospodi mojemi: sedi si na desnico mojo, do-keč ne položim nepriatele tvoje kak stočec pod noge tvoje? Či zato David zove njega za Gospoda, kakda je Sin njegov? I nišče je ne mogo njemi odgovoriti reči, niti je nišče ne smeo od onoga dneva kaj več njega pitati.

Cerkveno leto je pa zaistino nekaj lepoga! Kak krasen venec je, v šteroga so vpletene lepe cvetlice raznih farb, velike i male. Mamo Gospodove svetke: Božič, Vüzem, Risale i druge. Mamo Marijine svetke, vekše i menše. Mamo svetke i godove svetnikov. Svetniki se med sebov tak prijetno razlikujejo: apoštoli, mučenci, spoznavalci več vrst, svete do-vice, device i mučenice.

V te lepi venec pa spadajo tudi angeli. Sv. Cerkev je ne pozabila na nje. Tudi oni pridejo na vrsto v gibanji cerkvenoga leta. Dnes mammo njihov svetek.

Da je Bog angele stvoro i tak angeli so, to je verska istina, štero moramo vervati. Vej nam sv. Pismo od angelov jako pogostoma govori.

Kakši pa so te angeli? V cerkvah na oltari pa indri vidimo dostakrat angele v podobi mladencov ali dečice. Pa to ne pomeni, da so angeli zaistino kakša živa deca. Angeli so düh kak je düh tudi Bog. Düh se pa ne da slikati, ne upodobiti. Ar pa mi ljudje, ki smo s tela, želemo viditi tudi te dühove vidne pred očmi, zato vpodablamo Boga Očo kak starčka, angele pa kak dečico.

Kakšo službo majo tej nebeski knezi? Dvojno. Da služijo

Bogi i da čuvajo ljudi. Zemelski krali, knezi, grofje i baroni majo svoje dvorjenike. Tudi Kral nebes i zemle se je obdao s takšimi dvorjeniki. Eden sam angel daleč presega vse zemelske velikaše. Zdjaj pa ma Bog legijone teh nebeskih vitezov okoli sebe. Devet vrst angelov našteva sv. Pavel. Kakše so te vrste i kakši so legijoni, ne vemo. Vemo pa, da jih je nepopisno dosta. Če je Bog na zemli stvoro toliko ljudi-samo zdjaj jih žive dvejezero milijonov-smemo sklepati, da je tudi število angelov na milijarde.

Bog je pa pri stvojenji angelov mislo ne samo na sebe, da bi se obdao s sijajnimi dvorjeniki, nego tudi na nas siromačke, ki blodimo po tej skuznoj dolini. Določo je angele, svoje visoke dvorjane, tudi nam v varstvo.

Pomislimo, kak veliki svetel gospod nas spreva po naših potaj! Ali smo vredni te časti? Če smo ne vredni, smo pa njihoga varstva potrebni. O, kak čudovita skrb i lubezen boža do nas se razodeva v tom, da nam je dao angela čuvara!

Kakše je opravilo angela čuvara i kakše dužnosti mammo mi do njega?

Angel čuvar nas čuva pa tudi razsvetljuje, poučuje, opomina i kara. To je jasno povedano v berili na angelsko nedelo spisanom:

„Glejga i poslušaj njegovglas!“ Če nam Bog pravi, da moramo svojega angela poslušati, potem nam gotovo guči. Angeli čuvari se moro v varstvo pripravati. Starejši naj deco na to včijo. Deci dostakrat gučati od njihovih angelčkov. Angeli čuvari pa tudi moramo biti hvaležni. Bog zna, kelkokrat so nas že občuvali velikih nesreč!

Veličastni tabor v Črensovcih sept. 11.

Žnjeci sobočkoga sreza izročijo med krasnov pesmijov, štero je sprevaajo harmonikaš, dožnjek g. ministri dr. Korošci.

Slovenski krščanski delavec.

Kak dobim svoje pravice pri OUZD.

Vsaki delavec, ki je zavarovani pri Okrožnom uradi za zavarvanje delavcov, eli njegov svojec, šteri je zbeležao eli ga je zadela nesreča, se mora pravilno izkazati, ka je član zavarovanja. To se pravi, ka delavec nemre iti k zdravniku, če nema od gospodara potrdila. To potrdilo se daje na posebnom listi, ki se dobijo pri Okrožnom uradi pa tudi v nešternih trafikaj. Te liste je delodajalec dužen meti i ga podpisanoga dati delavci, ki to zahteva. Samo s takšim potrdilom sprejme uradov zdravnik delavca.

Delavec se mora vsikdar napotiti k uradovomi zdravniku. Okrožni urad ma določene zdravnike po vsej Sloveniji. Tudi v Slovenskoj krajini. Samo če što ne bi mogeo iti k tomi zdravniku, slobodno ide tudi k vsakšemi drugomi. Tak na priliko, če uradovoga zdravnika ne bi bilo doma i ne bi mogeo brez škode

čakati. Eli če bi bio uradov zdravnik predeleč i zavolo betega ne bi mogeo k njemi. Kakpa mora delavec eli njegov betežen svojec to dokazati, ka ne mogeo do uradovoga zdravnika.

Pritožbe.

Za delavca jako ugodno je določeno, ka ma pravico pritožbe skoro v vseh slučajaj, če se njemi vidi, ka se njemi dela krivica. Tak se lahko pritoži nad zdravnikom, nad nadpregledom, proti odločitvam urada itd. Zadnja pritožba ide na Vrhovno sodišče delavskoga zavarovanja v Zagrebi. Čas za pritožbo je določeni na 15 dni.

S tem smo na kratko razložili pravice, ki jih ma delavstvo pri Okrožnom uradi za zavarovanje za delavce. Velke so te ugodnosti. Potrebno je, ka jih delavstvo pozna. Če bo dobro poznalo te svoje pravice, se bo znalo za nje tudi potegniti i bo tudi rajši plačivalo tiste prispevke, ki so določeni, da jih naj plačuje.

Veličastni tabor v

Ta vnožina je stala pred tribunov pri svetoj meši. Ne pa prišo na sliko tisti del

Češčenje sv. Cirila in Metoda.

Do 19. stoletja.

Slovensko ljudstvo, za katero sta se sv. brata z apostolsko gorečnostjo žrtvovala, da sta mu prižgala luč prave vere, ju je že pred njuno smrtjo spoštovalo kot sveta moža. V svoji verni slovanski duši je zgodaj začutilo globoko hvaležnost do svojih apostolov, ki sta ga pripeljala v varno zavetje Kristusove cerkve.

O svetosti sv. Cirila ni bilo nikoli nobenega dvoma, ker je vse njegovo delovanje razodevalo svetnika. To potrjuje latinski življenjepis sv. Cirila, spisan kmalu po njegovi smrti in pričja, da so ga Rimljani s papežem na čelu spoštovali kot svetnika že ob njegovem pogrebu. In že v 10. in 11. stol. je bilo češčenje sv. Cirila v Rimu zelo razširjeno.

Javno češčenje sv. Cirila in Metoda se je začelo okoli l. 1300. Deset let pozneje je bil postavljen prvi oltar sv. bratov pri stolni cerkvi v Olomucu v grobni kapelici kanonika Telhotija. In l. 1380. so začeli v olomuški škofiji god sv. Cirila in Metoda slovesno obhajati kot zapovedani praznik.

Češki kralj Karel IV. je uvrstil sv. brata med češke pat-

rone, in da bi se tudi v Pragi brala sv. maša v slovanskem obredu, je ustanovil samostan Emavs.

Skoro vsi učenci sv. bratov so po Metodovi smrti našli zavetje med Jugoslavani, kjer so širil njuno češčenje. To nam predvsem dokazujeta dva stara slovanska življenjepisa, eden o sv. Cirilu, drugi o sv. Metodu, ki ju slavita kot svetnika in sta spisana kmalu po njuni smrti.

Na Rusko se je razširilo češčenje slovanskih apostolov iz Bolgarije. Ostromirov evangelij, spisan okoli l. 1050. na Ruskem ima že praznik sv. Cirila, ki ga praznujejo 14. februarja, sv. Metoda pa 6. aprila. Rokopisi, takozvane mineje, iz 12. stol. navajajo že skupni praznik sv. bratov, ki ga praznujejo večinoma 11. majnika.

Med Hrvati in Slovenci so tudi že učenci sv. Cirila in Me-

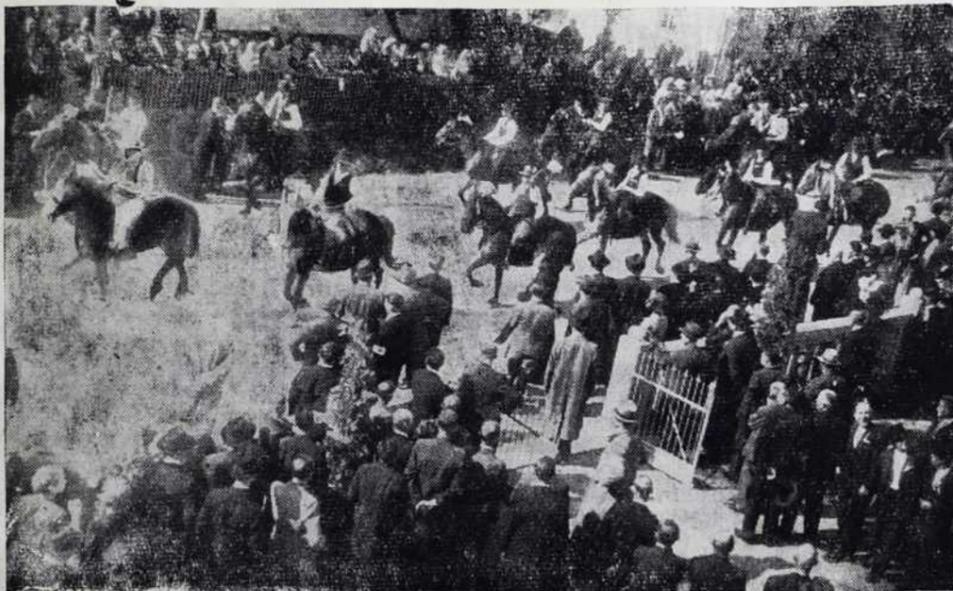
toda razširjali češčenje obeh slovanskih apostolov; slovansko službo božo božjo so opravljali po rimskem obredu. In slovanske bogoslužne knjige, ki so jih rabili večinoma Hrvati, imajo god sv. Cirila in Metoda na dan 14. februarja, skupno s sv. Valentinom. Najstarejši sedaj ohranjeni rokopisi teh knjig so iz 13. in 14. stoletja, a se opirajo na starejše knjige iz 10. ali celo iz 9. stoletja, torej se lahko z gotovostjo sklepa, da so Hrvatje sv. Cirila in Metoda takoj po njuni smrti častili za svetnika.

Sv. brata sta učila tudi med panonskimi Slovenci, ko sta skozi naše pokrajine potovala v Rim. Verjetno je, da so Metodovi učenci našli zavetje med Slovenci, ker oglejski patriarhi niso bili naspotni sv. Cirilu in Metodu v njunem delu.

Važen dokaz za češčenje sv. bratov med Slovenci imamo

Med. univ. Dr. Šaruga Rudolf je odprl privatno zdravniško prakso v Gor. Lendavi.

Stavbeni les, žagan, suhi za rušte, čakature in drugo prodaja JOSIP MURSA na KRAPJI.

Veličastni tabor v Črensovcih sept. 11.

Krasna konjenica odpre pod vodstvom Kolenko Ivana mimohod pri Našem Domu.

DELAVSKE NOVICE.

Iz boljševiške Rusije je pred kratkim prišel ruski delavec i ma predavanja po državi, kakše so razmere v Rusiji. Preminoti teden je meo takše predavanje na Jesenicah. Iz tega predavanja se je videlo, ka se najslabše na sveti godi delavcom v Rusiji, čeprav so boljševiki obljubili delavskomi sloji nebesa na zemli.

V Celju se ustanovila v nedelo dne 25. t. m. že druga organizacija Zveze združenih delavcov (ZZD), s pomočjov štere de si celjsko delavstvo pomagalo do boljšega položaja i do odprave krivic, ki se jemi godijo.

Delavska hiša je zgorela blizi Celja v Mislinji. V njej je stanovalo 7 delavskih družin. Zveza združenih delavcov je posredovala za nje i dosegnola, ka je tem delavskim družinam dalo podjetje barem zasilno stanovanje.

Mladinski dom zgradi naša banovina v Dalmaciji. V njem bo prostora za 150 dece.

Tekstilnoga delavstva v Jugoslaviji je okoli 80.000. Tovarn pa okoli 300. Edna tretjina tovarn je v Sloveniji. Tekstilna industrija se je pri nas razvila ko-

maj po vojski. Od inozemcov majo največ teh tovarn pri nas Čehi.

Jugoras (Jugoslovanska delavska organizacija) je pred kratkim poslal odposlanstvo v Italijo. Vsikdi so jih prisrčno sprejeli. V Rimi jih je počakalo okoli 10.000 italjanskih delavcov.

Nove poslovne knjižice za delavce i nameščence. Z 28. sept. letos stopi v veljavo pravilnik, po šterom pravilniki se smejo od toga dneva dale izdati poslovne knjižice za delavce i nameščence samo po tom pravilniki. Pravilnik pravi, da po 28. sept. nesme biti niden delavec ali nameščenec v službi brez poslovne knjižice. Poslovne knjižice bodo izdajale občine za navadne delavce, obrtna združenja za obrtnike, trgovska združenja pa za trgovske nameščence. Poslovne knjižice bodo stale 10 Din i valale 10 let. Po 10 letih se poslovne knjižice morajo zamenjati. Pri izdajanji, obnavljanji i zamenjavi poslovni knjižic so vse listine i vloge takse proste. Vse stare delavske knjižice se morajo zamenjati najkasnej do 31. dec. 1939 leta.

Glasi iz Sovenske krajine.

Tretjerednikom. Zdaj v soboto, 1. oktobra pride v Črensovcih na pregled tretjega reda preč. g. vizitator O. Damiš Henrik od Svete Trojice. V nedelo majo navuk za tretjereid popoldnevi po večernici, večernice ob 2. Ostanje v Črensovcih tri dni i vsaki den zajtra majo navuk, potem pa črez den spovedavanje. Gospod vizitator bodo sprejemali tudi v tretjereid. To se posebno moškom naznanja, kajti ustanoviteo 3 reda je bio moški, Sv. Frančišek.

Za prefekta v Št. Vidi je imenüvani č. g. Glavač Franc, dijakon, z Beltinec. Čestitamo našemi sotrudniki na odliküvanji.

Izseljenci so se vrnili nazaj. V ponedlek, 26. sept. so se vrnili naši izseljenci nazaj v Francijo pod vodstvom preč. g. Camplina, izseljenskoga duhovnika. Sprevodili so je tudi predsednik Rafaelove družbe do Ivanjkovec i se njim zahvalili za požrtvüvalno lübezen, ka so prišli z velikimi stroški i trüdi na proslavo 25 letnice Novin i 20 letnice sloböšine Slov. krajine.

Zahvala. Toplo se zahvalimo gg. Vogler Jožefi i Ivani z Petanjec za 200 polliterski kant slatine, štere sta nam blagovolila brezplačno pokloniti pri proslavi 11. sept. — Odbor.

Pozdrav i hvala z Argentine. Farnikom v Markovcih. Najprle gospod plebanoš njim naznanjamo, da smo zvedeli veseli glas z naše fare, da se je služila sv. meša ob prvim 15. avgusta, kakti na god v nebozjetja naše Nebeske Matere, tudi naše patrone pri na novom postavle-

„Kruc“ na odri v Črensovcih. Prosvetno društvo v Črensovcih je v nedelo 25. septembra po večernici vprizorilo v Našem domi, zgodovinsko narodno igro „Kruc“, od pisatela Bruman Antona. Igra je zgodovinska i nas spominja na dogodke, štiri so se po naših krajah godili pred 160 leti. — Igralci so svoje vloge proti pričakovanji dobro rešili, posebno pa, če poglednemo, v kak kratkom časi so se na igro pripravili. Vsa dejanja so bila igrana jako dobro. Ropoša, ki je predstavlo Veržejskoga župana, se je v svojoj narodnoj obleki jako dobro odrezao. Tak tudi njegova žena Magdalena, ki je pokazala, da ma ona glavno reč, če se njoj hčerka ženi i nej stari, ki je gledao samo na bogastvo. Cigan Brajdič je sijajno nastopo i vidilo se je, da je že stari igralec. Ravnotak Jurij, ki je bio v istini pravi razbojniški tip, samo meo je previsiki glas. Vida je v začetki malo pretüravala, a sledkar pa se je dobro vživela v svojo vlogo. Posebno pa v tretjem dejanji, je jako dobro nastopila. France je igrao dobro. Vsi drugi igralci, če ravno so bili neštirni prvič na odri, so svoje vloge dobro rešili. Priznati se mora, da je igra prav lepo uspela, ka je bilo tudi znamenje, da je bilo občinstvo skrajno tiho i sledilo vsakšemi prizori z največšov pažnjov. Vsem igralcom, posebno pa režiserji iskreno čestitamo i želemo še kaj takšega.

Bogojina. Prosvetni tabor je v Bogojini napravlo najlepše vtise na vse, ki so bili te zbrani v Bogojini. Pa Bogojina tudi po tabori dela dale. Pred taborom smo meli zanimivo i lepo igro „Župnik iz cvotočega vinograda“, kje je posebno izbrano rešila svojo vlogo gdč. Pintarič Ivanka. Naš Dom se je napuno do zadnjega kotička. 18. septembra smo meli jako globoko i temelito predavanje, ki ga je meo g. kaplan Škraban Janoš iz Sobote. Gospod predavateo nam je posebno pra-

se je že v nedelo jako dobro obnesla. Godi se v naših krajah pred 160 leti. V Veržeji, Orlovčaki pri Hotizi i na bregi Jeruzalem pri Ljutomeri i nam kaže razmere i grozodejstva, ki so se v tistij časaj pri nas godile. Zato od blüzi i daleč vsi na igro.

Dopisnica zadošča in na Vašem domu Vam predajamo najnovije RADIOAPARATE za l. 1939.

MINERVA, ORION, NORA, SACHSENWERK, SIERA PO TVORNIŠKIH CENAH 10 letnica prve prekmurske strokovne radiodelavnice NEMEC JANEZ MURSKA SOBOTA

Ka pravite, g. urednik?

V nekoj šoli lendavskoga sreza že dugši čas morajo solo-obvezna deca na zapoved gos. vučtelice zbirati z rokami okoli šole vsakovrstno živalsko blato i druge smeti, da se zavolo toga deca nedajo več v šolo, je razumljivo. Nevemo, ali je takše ravnanje z našov decov po šolah od oblasti dopüstno, ali pa gos. vučtelica to dela na svojo roko i mogoče računa, da so naša deca iz džungle?

Predstavljajte si g. urednik, da je 15 do 20 stopinj C zime, deca pride malo prerano v šolo, ar stariš skrbi, naj bo dete malo prle tam i tudi v vnojogj siromašnoj hiši ne vüre, ar si jo zavolo drugih nüjni reči nemorejo küpiti. I deca, šteta so skoro bosa i naga, morajo vünej čakati, da bo dobrodüšna vučtelica odprla šolo i jo spüstila na pol zmrznjene notri v šolo. Dece najmre ne püsti notri zato, ar oküžajo s plini zrak, šteteroga vučtelica nemore prenašati. Kaj pravite g. urednik, ali ne tünikše pomoči od strani oblasti,

Črensovcih sept. 11.

naroda, ki je napuno dva kraja kre velike cerkve i štiri se je zbrao na pokopališči.

daleč na Nemškem v Achenu. Tja so hodili Slovenci že v srednjem veku na božjo pot in so v achenski Marijini cerkvi napravili oltar, posvečen cerkvenim učiteljem. L. 1485. so pa ustanovili beneficij za vzdrževanje slovenskega duhovnika. L. 1613. se ta oltar v nekem pismu škofa Hrena prvokrat imenuje oltar in beneficij sv. Cirila in Metoda. Iz tega se sklepa, da je moralo biti češč. sv. bratov že pred l. 1600. priljubljeno in razširjeno, sicer oltarja in beneficija v daljnem nemškem mestu ne bi imenovali po slovanskih apostolih.

Tudi zgodovinarji slovenskih dežel, posebno Valvasor, imenujejo sv. Cirila in Metoda med svetniki, ki se na Kranjskem še posebno častijo.

L. 1777. so začeli v ljubljanski škofiji sv. Cirilu in Metodu izkazovati tudi javno češčenje. V mašni knjigi se je praznoval god sv. bratov s posebno

mašo, v brevirju so se ju pa spominjali tudi s kratkim življenjepisom.

Slovenci so torej že od 10. stoletja častili sv. Cirila in Metoda. Toda to češčenje ni bilo posebno živo in goreče, ker velikega pomena in zaslug sv. slovanskih apostolov večinoma še niso poznali. In veliki Slomšek je bil prvi, ki je slovensko ljudstvo učil globlje spoznavati pomen in zasluge sv. solunskih bratov.

Tako je vedno bolj in bolj kipelo iz src našega vernega ljudstva češčenje do svetih apostolov. In če bi zvečer obstal ob verni vasi naše lepe Slovenske krajine, bi čul, kako se družii s šumenjem ponosnih topol pritažen vzdih, poln zaupanja v sveta brata, ki sta nekdaž hodila po tej zemlji:

„Sveta Marija prosi za nas. Sveti Ciril in Metod, prosi za nas!“ Stanislav S.

nom velikom oltari. Nas zaistino veseli vse farnike tü v tujini. Smo zahvalni g. plebanoši i vsem farnikom, da ste to tudi dosegli. Naj bode vaš zemelski trüd g. Bougi na čast. Nam eti v tujini ste nam na ponos. Prosimo vas vaši farniki z tujine, če bi nam poslali kaj slik, gde bi se vidla naša lepa cerkev znotraj, posebno novi oltar, nova okna. Za vse takše slike bi se vam lepo zahvalili. Mogoče tudi s kakšim darom vas vse obveselili. Sprejmite naše tople pozdrave daleč z tujine. Vu imeni vsej farnikov z Markovske, fare Terplan Karol, Časar Štefan, Žlebič Jožef, z Markovec, Kalamar Karol, Andrejek Karol, Žido Jožef iz Čepinec. Avallaneda, 26. VIII. 1938. Buenos Aires, Argentina.

Slinavka se je razširila iz Štajara v Slov. krajini, ki meri na Štajarsko, i to na Bistrici. Edna krava je zginola.

klično pokazao važnost katoliške akcije v dnešnjem resnom časi, dale pa tudi kak naj se praktično vrši katoliška akcija. Predavateo so naši dečki i dekile nagradili z velikim ploskanjom Zeleni bi, da bi mela naša mladina več takših predavanj. 23. septembra smo meli malo proslavo, kje smo se spomnili našega velikega škofa Antona Martina Slomškega. Govor o njem je meo g. bogoslovec Gutman. 24. septembra smo meli občni zbor Fantovskega odseka v Bogojini. Kak je iz toga razvidno, bogojanska mladina dela, ogenj, ki je zagoreo na našem mogočnom tabori, gori v našoj mladini. Dve stvari, ki si jih je postavila naša mladina, sta: Bog i domovina. Biti dober, praktičen katoličanec, biti dober Slovenec, dober Jugoslovan! To bo delo naše bogojanske mladine, kda se bo zapirala nedelo za nedelov v Prosvetnom domi.

Črensovci. Prosvetno društvo bo v nedelo dne 2. oktobra po večernici ponovilo narodno zgodovinsko igro „Kruc“. Igra

Službena naznanila

V interesu javnega reda, stvarnosti in miru z ozirom na zunanje politični položaj v Evropi izdajem na osnovi čl. 64, 68, 69 in 70 zakona o unutrašnji upravi naredbo, da se v celi državi do nadaljnjega zabranijo vsi shodi, dogovori in povorke občne, kakor tudi sestajanje naroda po ulicah in drugih javnih mestih. Kdor postopa proti tej zabrani, se bo kaznoval od 10 do 1500 Din. v korist državne blagajne, a v slučaju neizterljivosti denarne kazni v odrejenem roku z zaporom od 1—30 dni, v kolikor delo pod težje prirode ne bi spadalo po odredbi drugih zakonov. Od te prepovedi je izvzeto zbiranje ljudi radi kupoprodaje na trgih in sejnih, nadalje zbiranje radi opravljanja verskih obredov, verskih predpisov in običajev in radi kakšne gospodarske, kulturne ali humane akcije. Toda tudi v teh primerih ne sme biti nikakih govorov, ki bi imeli kakršnokoli politično vsebino. Not. min.

„HIZICKI DOMAČOJ“

Bogojanski rojak - izseljenec piše izseljenski duhovnik g. Camplin: Hvaljen Ježuš! Prečastiti gospod! Pišem vam en mali pozdrav i vam želim lübo zdravje od gospodnoga Boga i Bl. D. Marije, pomočnice krščenikov. Naj vam bo ona vodnica na vašoj poti, štero ste si zvolili, gda ste prišli med nas uboge izseljence, da tu opravlate težko misijonsko delo. Povrgli ste ovce, štere so vküp zbrane i ste prišli med nas, štere smo raztepepe po toj široj Franciji. S tem ste si zbrali trnjavo pot, po šteroj vam je večkrat bridko hoditi. Bog naj vam poplača vaše težko delo, štero opravlate za nas. Moje srčne žele so, da bi se vam iz toga trnja splela svetla svetniška korona. To vam iz srca žele vaš bogojanski rojak.

Kočar Ernest á Oisserny. Dragi g. urednik! Oglasim se vam: hvalen bojdí Ježuš Kristuš. Najlepše vas pozdravljam i vam želim vse dobro. Ne sam se vam dolgo oglašo, ali moje misli se paščijo vsikdar v moj lübi domači kraj, ar nega človeki lepšega kraja na zemli, kak je njegov rojstni kraj. Zdaj sam se preselo v drugi kraj; ta, kde je moj pokojni brat Lajoš mro, ščem nje-mi najmre en mali spomenik postaviti. Šče ednok vas v Ježušovom imeni pozdravljam. Pozdravim tudi svoje domače, prijatele, čitatele Novin i celo svojo rojstno ves Vučogomilo.

Hozjan Olga. Grigy. Častiti g. urednik! Hvaljen Ježuš, tak se vam oglašim, prle, kak vam kaj drugo pišem. Lepo vas pozdravim i se vam zahvalim na rednom pošiljanji naših listov, ki so mi na veliko veselje. Bog vam daj, da bi šče vnogo let živeli i skrbeli za nas ovce, ki smo raztepepe po širnem sveti. Pozdravljam tudi g. župnika Zdravac Matjaša, celo črensovsko faro, posebno rojstno ves Žizki, moje drage starše, sestre, brata i malo hčerko i vse sosede. Pozdrave vam pošilajo tudi: Gönc Marija, Gönc Jožef, Mtholč Ernest, Ber-

den Emerik i Olga z malov hčerkov Kristinikov.

Prečastiti gospod župnik! Mislim, da se boste nemalo začudili, ko se vam oglašam iz Francije. Da, tukaj sem in sicer že od 12. julija. — Ko nam je lani božja Previdnost naklonila novo in prvo filijalko v Parizu, so v teku enega leta zaprosili isti č. g. patri za naše sestre v Verneuil. Med drugimi so naši predstojniki poslali tudi mene. Sedaj smo štiri, bo nas pa kmalu več. Tudi s. Valerija (Salajova iz Črensovec) je tukaj. Prosila me je, naj vam pišem in Vas prosim, če bi nam vsaj nekaj časa mogli poslati „Novine“ za „Bog plačaj!“ Mene pa tudi zanima, kako je kaj na mojem starem mestu. — V Parizu sem bila 5 dni in videla mnogo lepega. Tako n. pr. krasno baziliko „Sacre Coeur“, nestrohnjeno telo sv. Katarine Labauré i. t. d. Potem smo se pa peljale še 260 km. proti jugu, kakor lahko razvidite iz priloženega prospekta. Prilagam vam ga, mogoče je kaj Prekmurcov v bližini. Tudi preč. g. Orešnik nas je že enkrat obiskal. Pokrajina je bolj pusta, slaba zemlja in zahteva mnogo truda. V našem gradu imamo sirotišnico, kakih 40 večjih fantov, ki obdelujejo posestvo, ki ga imamo veliko. Meni se dopade in sem zelo zadovoljna, samo francoščina mi dela v začetku malo sitnosti. Pa bo že šlo z božjo pomočjo. Ljudje so prijazni in imajo radi sestre. Župnija je zelo mala, komaj okrog 300 duš. Cerkve so na deželi, tudi naša župnijska, (ki pa ne spada h grajščini) zelo, zelo zapuščene in se dobesedno podirajo. Križa ali kapele na polju nisem videla. Pač pa je pristna pobožnost, kjer in kolikor je je. Naš č. g. župnik zvoní sam in kliče svoje ovčke v cerkev; pa jih tako malo pride. V nedeljo k blagoslovu komaj 8—10 deklic, ki pojo psalme (litani) ne molijo pri blagoslovu), župnikova mati in še me 4 gremo, da ni tako prazno, dasi imamo večer še doma v naši kapelici blagoslov. Dne 17. julija smo bile pri našem škofu v Tours-u, ki nas je zelo ljubezljivo sprejel. Mesto je lepo in čedno. Ponaša se z krasno katedralo in z grobom sv. Martina. Da ne pozabim omeniti, da je naš grad iz VI. stoletja in je znamenit, ker se je v njem rodil sv. Bo in nekoč je prenočila v njem sv. Devica Orleanska, ki je potovala skozi Verneuil s svojimi vojaki. Torej

sem sedaj sama tukaj, kamor smo včasih pošiljali „Novine“. Kolikor se spominjam, smo imeli od tu (Indre et Loire) več naročnikov. Samo, da meni ni tu-jina tako tuja in težka, kot tem ubogim izseljencem, ker nam jo oslaja trdna medsebojna sestrska ljubezen. Mogoče bi se dalo tudi tukaj kaj misijonariti, če je več Slovencev v bližini, da bi dobili vsaj tu in tam nekaj hrane svojim dušam. Jaz ne vem za nikogar v v naši vasi, drugam pa ne pridem. Preč. g. Camplin bi gotovo rad šel. Če bi mogoče Vi dali v „Novine“, da smo s. sestre v Verneuil-u, mogoče bi se kaj spoznali. V nedeljo smo me in oni menda tudi prosti. Kako mislite Vi, da bi se dalo kaj napraviti za lačne duše? Priporočamo se vse v molitev, zlasti pri sv. maši, da bo imelo naše delo blagoslov božji! — V Srcu Božjem pozdrav! — S. M. Pavla Caf, Chateau de Verneuil - Sur - Indre. (Indre - et - Loire) Françé.

Jaklin Ignac, Ferme Pradou. Velečastiti gospod urednik! Najlepše vas pozdravljam i vam želim vse najbolše od Gospoda Boga i od mojega srca. Z menov pozdravljajo svoje znance, prijatele, posebno g. Rantaša, svoje domače, rodbino i botrino: Žalik Jožko, Matjašec Štefan i žena, Sobočan Andrej.

Tratnjek Štefan, Levesville. Častiti g. urednik! S poštovanjem vas najlepše pozdravim i se vam zahvalim na rednom pošiljanji Novin i Marijinoga lista. Bog naj vam poplača ves vaš trüd. Zdaj sam se preselo k moji sestri i vsaki. Vsi vküp pozdravljamo g. kaplana Tratnjek Štefana i se zahvalujemo dobromi Bogi, da njim je podelo zdravje. Pozdravljamo tudi g. dekana Jeriča, vse duhovnike beltinske fare, naše starše, gančke Lipičove in vso rodbino. Tudi vas, g. urednik, še ednok vsi prav lepo pozdravimo.

Puhan Janoš, Kl. Helle. Preč. g. urednik! Lepo vas pozdravim i se vam zahvalim za vse vaše trüde, štere mate z nami izseljenci. Naznamim vam, da redno dobivam Novine. Tu nas je več Slovencev vküp. Težko je naše delo, trdi je krüh, šteroga nam reže tujina. Zato se že vsi veselimo tistoga veseloga dneva, kda bomo znova lahko vidli prelübo Slov. krajino i svoje drage domače, za štere se mučimo v tujini. Naši domači pa naj ne pozabijo na nas, naj molijo za nas, posebno za našo mladino v tujini, da je ne prečim pokvarjeni svet. Vsem domačim pošilamo pozdrave, posebno pa še g. uredniki Novin

Zdravstvo.

Bič človeštva.

Vladni zdravnik v Holanskoj Indiji, g. Fan der Hojder je ednok na svojem predavanju etak pravo: „Mali-ričen delavec zgleda nemaren, ali on je ne nemaren, liki betežen.“ S tem se je dotekno največjega problema, pred šteroga so postavljene vlade malarični pokrajini.

Delavec, ki ga je napadla malarija, se počuti trüden i betežen i zavoljo toga nemre opravlati svojega dela. To vala ravnotak za delavce v tropski

srečno vrnili.

Peter je to vest z vznemirjenjem sprejel. Pričakoval je brata in novih dogodkov, zakaj širile so se čudne govornice, ki so nekatere vznemirjale, druge mikale in dražile.

Vasi so oživele in prisluhnile novicam. Ko pa moških od vojske le ni bilo tako hitro domov, kakor so mislili, sta se mnogih polastila nestrpnost in dvom.

Potem je prišel prvi, še isti dan drugi in kmalu jih je bilo vse polno doma od vojske. Vsi trudni, s temnimi obrazi, neobriti in raztrgani. Glavno pa je bilo to: S svojim prihodom so potrdili, da je vojske konec in se začena nekaj novega. Pripovedovali so strašne dogodke s fronte iz bolnic in iz tujih krajev, kjer so preživeli tri, štiri

Grupna potovanja v Jugoslavijo.

Jugoslovenska agencija „PUTNIK“ v Parizu, prireja grupna potovanja za vse tiste naše izseljence, ki se hočejo vrniti v Jugoslavijo. Prvo tako potovanje je vodil izseljenški duhovnik g. Camplin. Drugo je bilo 16. septembra, katerega se je udeležilo precej naših ljudi. Tretje potovanje pa se bo vršilo prvi petek v mesecu oktobru to je 7. oktobra. Vsi, ki se hočete potovanja udeležiti in biti deležni velikih popustov na železnici, prijavite se vsaj do 5. oktobra na adresu:

„PUTNIK“

18. RUE DE LA MICHODIÉRE, PARIS II.

Ker je odhod vlaka iz Pariza zvečer, morajo vsi priti v Pariz zjutraj, da preko dne ureda na Kraljevskem Poslanstvu svoje pašose.

pokrajina južne Amerike, Britanske Indije i. t. d. Dr. Hariakem je zračunao, da na gumijovi plantažaj opravlja 300 delavcov tisto delo, ki bi ga lejko v istom časi opravilo 200 zdravi delavcov. Leta 1923. je bilo v Rusiji zavolo malarije zgübleni 112 milijonov delavnih dni. V Italiji ostane zavolo malarije na leto 1 milijon hektarov neobdelane zemle. Na ednom talijanskem propagandnom plakati se piše: Kak nenasitni polip, čeca malarija najboušo krv našega naroda!

Društvo za pobijanje malarije pri Društvi narodov je raziskalo vsa pitanja zavolo malarije i kak sklep svoje-ga raziskovanja priporoča kratko zdravljenje s kininom, kak najbouši i najbole poceni način zdravljenja malarije.

Kratko zdravljenje predstavlja tudi v finančnom pogledi velki napredek, zato ka predpisuje samo za čas 5 do 7 dni po 1 do 1,2 grama kinina dnevno, brez naknadnoga zdravljenja. Ponovitve se zdravijo na isti način. Kak zdravilo pa priporoča odbor za pobijanje malarije dnevno dozo 0,4 gramov za ves čas, dokeč trpi malarija.

HALO! HALO!

VELIKA TOMBOLA

v nedeljo dne 9. okt. ob dveh popoldne v M. Sobota na glavnem trgu. 20 tombol! 1000 drugih dobitkov! Srečka 3 ün!

Prva tombola - motorno kolo „Zündapp“ DB luxus 200 ccm. Sledi: šivalni stroj, deset koles, slamoreznica itd.

Ta tombola bo dosedaj v Prekmurju največja. Oziralo se je pa društvo na to, da naj ne bo samo eden presrečen izbranec, ampak naj jih bo kar dvajset. Zato je razen prvoga dobitka, ki stane 9500 din, dalo še 19 drugih tombol, izmed katerih so nekatere vredne okoli 3000 din, druge tisoč, nekatere pa do 500 dinarjev. Razen tega bodo dobitki na petorke in četvorke ne kaki manj vredni lončeni ali porcelanski izdelki, ampak lepi kosi štofa in platna. Računajoč na to, da je vrednost tombolskih dobitkov 35 000 din, je znižana cena tombolskim kartam na minimum, ker stanejo samo 8 din. Vsemu občinstvu, ki bo igralo pri tej tomboli, zagotavlja tombolski odbor, da se bo tombola brez zavlačevanja nadaljevala in najkšnej okoli pete ure končala, da se lahko vsak ali z vlakom ali s kolesom pravočasno vrne na svoj dom.

Službena naznanila

Kraljevska banska uprava priredi s sodelovanjem vseh sreskih načelstev in kmetijskih organizacij banovinsko razstavo perutnine v Mariboru v času od 22.—24. oktobra t. l.

Odbor za prireditev te razstave nas je zaprosil, da razstavimo poleg perutnine tudi razne perutninarske proizvode in po-

sebnosti kot n. pr. razne deformacije jajc, velikonočne pisanice z narodnimi motivi itd. Posebno pa prosijo, da jim pošljemo razne izreke, pregovore, verze, ki se nanašajo na rejo in koristi perutnine in so posebnosti dotičnega kraja.

Obračamo se na Vas s prošnjo, da nam po možnosti dostavite kaj od zgoraj zaprosenega, predvsem razne narodne prekmurske izreke, pregovore in verze ki se nanašajo na perutnino. Ako nam sami ne morete tega poslati, nas obvestite, na katerega zbiralca narodnega blaga naj bi se tozadevno obrnili.

Po možnosí nas obvestite kje in kdo nam bi proti plačilu izdelal kolekcijo velikonočnih pisanic z narodnimi motivi. Vsi za razstavo odstopljeni predmeti bi se vam nepoškodovani vrnili.

Ves zbrani tozadevni material nam dostavite po možnosí čimpreje, najkasneje pa do 30. septembra t. l. Sreski načelnik: Grabrijan M.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob prerani smrti našega ljubljenega, nepozabnega sina, dijaka

LACIJA

z nami sočustvovali, nas tolažili, ga spremenili na njegovi zadnji poti, naša najpriskrčnejša zahvala.

Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, domačemu g. zdravniku, vsemu domačemu in okoliškemu učiteljstvu, šolski deci za lepe pesmi, ognjegasilcem, sosedom in vsem darovalcem vencev in cvetja.

Priporočamo ga v molitev in v blag spomin.

Beltinci, 20. sept. 1938.

Žalujoča družina Zorko.

Halo! Halo!

Zavolo obhajanje drüge letnice svoje trgovine v Bogojini odavam po znano niskih cenah sledeče:

flanele, barhete, žamate, štrikaše-žempere, štofe, caje, belo platno, creppe-deschine itd. Što še ne pozna moje trgovine, naj si jo ogleda brez nadaljnoga. Te cene so znižane od 1—15. oktobra 1938. Za obilen obisk se priporoča že dobro znana trgovina

Ferdo Horvat, Bogojina.

Kühnja.

Župa z mehkoga graha z jaboki.

Mehek graj zlüščimo, operemo i ga v osolenoj vodi skühamo. Posebi skühamo par debelih, na falačke zrezanih jabok. Kda je oboje skühano, napravimo zafrak, napravljeni iz žlice masti i žlice mele, pridenemo drobno zrezani lük i zeleni petržao. Nato primešamo kühana združgana jaboka i nahamo, da dobro zavre. Lehko damo kak župo ali priküho na sto; razloček je v tom, da je priküha bole gosta.

Pošta.

Zver Martin, Tešanovci. Novine Zver Katarine so prišle iz Nemčije nazaj. Javite nam njeni točen naslov. Magyar Antona domači, Večeslavci. Novine Magyar Antona so prišle iz Francije nazaj, javite nam njegov novi naslov.

Pred 20 leti.

Reberija.

Dnevi so se pomaknili s soncem vred proti jugu, ptice so v jatah krožile nad pokrajino, dokler se niso vzdignile in odletele v tople kraje za prezimovanje. Preko polja je vlekel jenski veter prinašajoč hladne valove zraka, ki so se igrali i lovili po kupih kukorišča, po snopju prosa in hajdine ter z veselím šelestom odtrgavali rumeno listje z drevja. Večere in jutra je zakrivala gosta siva megla. Včasih je deževalo. Po cele dneve je bilo nebo zakrito z oblaki in ves svet je tonil v rjavi pršavici.

Ljudje so trpeli, delali in obupovali kakor prej. Samo glasno ni smel nihče povedati svojega trpljenja, s tem je postal že

upornik. Notarjoš je povsod vohunil s svojimi privrženci. Ženske so vzdihovale in preklinjale notarjoša, vojsko, visoke oficirje in vse, kar jim je prišlo pod jezik. Otroci so jokali, prosili kruha in bili lačni.

Mnogokje so polja ostala neobdelana, neposejana. V trpljenju je otopela skrb za življenje in povsod je vladalo samo veliko pričakovanje odrešenja. Konec sveta ali konec vojske in gorjá, trpečemu ljudstvu je bilo vseeno, kaj pride, samo priti mora, o tem je bilo uverjeno.

Ko je počilo — nekaj strašnega se je moralo prelomiti — so ljudje vztrepotali. Bil je konec vojske. Glas o tem so vsi z odprtimi usti požirali in vstal je nov val vzdihovanja, da bi se mož, da bi se oče, da bi se sin

VELIKA TOMBOLA v MURSKI SOBOTI 9. oktobra ob 2. uri na glavnem trgu. Motor - šivalni stroj - 10 koles